༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པ་བཞུགས་སོ། །

@01A ༄༅༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། བླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་སོ་སོར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བ་བཞི་བཤད་ཟིན་པའི་

རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་མཚོན་ནས་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། མཚོན་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བཞི་བཤད་
ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་

བཞི་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
རྫོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོས་བཞི་དང་། འཕགས་པ་ལྟར་ན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིས་མཚོན་ནས་གདན་ལ་འབེབས་ཤིང་། དེའི་ཚུལ་ལ་བསྡུས་

དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་

བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ལོངས་རྫོགས་བཅས། ཞེས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པ་ནི། ཞེས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས། ཞེས་པས་ཆོས་སྐུའི་ལུས་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་སྐུའི་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་

བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དོན་དང་གོ་རིམ་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཁྱད་ཆོས་

@02A ༄༅། །གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྡོག་མ་

གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་

ཀྱང་། ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ།། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཆད་པ་ལ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཆད་མི་རུང་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ།
བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གཞན་
དག་ནི་ཐུབ་པའི། ཞེས་པ་ནས། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག

པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་གསུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ།

རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཁ་

ཅིག་གིས་ཞེས་པ་ནས། སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་གཞན་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཉོན་མོངས་

མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉན་རང་གི་ཉོན་

@02B མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་

བའི་ཉོན་མོངས་མེད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

ཉན་རང་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་

བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཆོས་སྐུ་རྟག་པ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཁྱབ་རྟག

གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་

སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མཛད། འགའ་ཞིག་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མི་མཛད་པ་དེ་མི་རིགས་པའི་

ཕྱིར། ཞེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འགའ་ཞིག་ལ་རྐྱེན་ཚང་བས་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མཛད། འགའ་ཞིག་ལ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དོན་མི་མཛད་པ་

དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། ཞེས་པ་ནས། སྐལ་བ་མེད་པས་

བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་བསྡོད་པས་རྟག་པར་བཤད་

པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ནི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བས་ན་ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྟག་པ་ཞེས

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ལོངས་སྐུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་

ཉིད་ཀྱི་སྐོར་ནས་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པར་

བྱེད་པ་ལ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། མཚན་བཤད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བཤད་པ་དང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་རིམ་

@03A ༄༅། །པ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་ལ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུལ་སྦལ་ཞབས། །ཞེས་པ་ནས་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་
འཆད་པ་ལ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་

བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། བཞི་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ་ལ། དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་མདོར་བསྟན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། གང་གི་སྲིད་པ་
ཇི་སྲིད་བར། །ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་

སྐོར་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིར། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་མཚོན་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྐུ་བཞི་

པོ་དེས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་བཤད་པ། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། གྲངས་ངེས་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་

དང་པོ་ལས། དང་པོ་ལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གནས་གང་དུ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་གནས་འོག་མིན་དེར་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་འོག་མིན་དེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གཙང་མའི་གནས་ལྷ་སྤྱངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་འཚང་རྒྱ། །སྤྲུལ་པ་པོ་

གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་མཆོག ། འོག་མིན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བཀྲ། མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡིད་འོང་ཞི་བར་རབ་འབྱུང་བ། །དེ་ཡི་

འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འཕྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་བླ་

@03B གསང་ཐིག་ལེ་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དེ་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ལོངས་སྐུ་རྣམ་སྣང་ཆེན་པོ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་འམ་གཞི་དང་སྙིང་པོ། ༔

མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། པཎྜི་ཏ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས། དཔལ་ལྡན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་དོན་དམ་རྣམ་པར་ཐུགས་ཆུད་ནས། འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོའི་དོན་མཛད་དེ་ནི་དམ་པ་ཏོག་དཀར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་

རོ༔ །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པ་སྒོམ་དགོས་

པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྟུག་བསྟུལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་

མེད་ལམ་པ་དེ་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། འཚང་རྒྱ་བ་དུས་

མཉམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་

མངོན་དུ་བྱས་པ་སོགས་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལོངས་སྐུར་གནས་གྱུར་པ་དུས་མཉམ་མོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐར་བའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལོངས་སྐུར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། གནས་གང་དུ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཞིང་དག་སྦྱོར་གྱིས་བསྒྲུབས་པའི་གནས་འོག་མིན་དང་། དུས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག

@04A ༄༅། །མཐར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུན་མཐར་བའི་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལོངས་སྐུའི་ལུས་སུ་

གནས་གྱུར་པ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ

གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་གྲངས་མེད་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་གཞི་བྱས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མེད་ཀྱང་། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དུ

མ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁར་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ལོངས་

སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ཡིན་ན་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ། ལོངས་སྐུ་དང་

དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་འགྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ། དུ་མའི་སློནས་གདུལ་བྱ་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་གནས་འོག་མིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཁམས་སུ་འཕོས་པ་

དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་འོག་མིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་འདོད་པ་ཁམས་སུ་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་འོག་མིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་པ་ཁམས་སུ་འཕོ་བའི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འོག་མིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་

པ་ཁམས་སུ་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ཅག་གི་

@04B སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ། དགའ་ལྡན་དུ་སྤྲུལ་པ་བཞག་ནས་འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས། སླར་ཡང་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ནས་ཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ལྷུམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། བཙུན་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་ཏེ། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག་གིས། དེ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་དེར་ཐལ། མདོ་ལས། སྔོན་ཆེ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

ནི། །དེ་ཡི་གྲངས་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་ངེས་བརྙེས་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་

ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་སྐུས་ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད། ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གསུངས་པས། ལོངས་སྐུས་དེ་

མ་སྤྲུལ་ན་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་པས། ལོངས་སྐུ་དེའི་སྤྲུལ་གཞི་དང་དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ནའང་ལོངས་སྐུ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་པའི་དོན་ལོངས་སྐུ་དང་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་འཛུག་པ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བས། དངོས་

རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གྲུབ། ཅེས་སློས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་སྣང་བས་དགོངས་པར་གང་སོང་དཔྱོད། གཉིས་པ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག །ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྐུ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་
དག་གིས་རང་བཞིན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།

@05A ༄༅། །དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་སྐུ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་བཞིར་

ཡང་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དང་། དེའི་མཉམ་ཉིད་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་ལྔར་གྲངས་ངེས་ཤིང་། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྐུ། ལོངས་སྐུ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་དང་ལྔར་གྲངས་ངེས་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ། ངོ་

བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་དུ་ཡང་གྲངས་ངེས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་བཞིར་ཡང་

གྲངས་ངེས་ཏེ། ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། ཡུམ་གྱི་ཞུད་སྤྱིར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བདག་གི་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ས་བོན་ལས། རྣམ་པ་

ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཡང་སྐུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ལ་སྐུ་གསུམ་དང་། སྐུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བསྡུ་རུང་བའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སྐུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། སྐུ་བཞིར་ཡང་བསྡུར་མི་རུང་བར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དེ། ཁྱོད་

འདོད་པའི་སྐུ་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ།། ཞེ་

ན༑ འོ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་ཁས་བླངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདུས་མ་བྱས་སུའོ། །ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།

ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལོངས་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ལོངས་

@05B སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་མཚན་དཔེ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པ་ལ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ལ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་
སྟེང་དུ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཚོགས་པ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་

ངེས་ཤིང་། སྐབས་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྡུས་ནས་གསུམ་དུ་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། སྐུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ཀྱང་། ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་

བཞད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་བསྡུ་བ་ཡང་འཐད་
དེ། རྒྱན་སྣང་གི་མཇུག་ཏུ། ཡུམ་གྱི་བཤད་བྱར་བྱས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་

གྱིས་ཆོས་སྐུ་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བཞེད་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་སེང་གེ་

བཟང་པོས་ཀྱང་། སྐུ་བཞི་པར་མཛད་པ་ནི་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་གཞལ་བྱ་མ་གཞལ་བས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་

མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་མ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་

ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ཉམས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྤྱངས་པ་(OMTHA)ར་ཐུག་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གིས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་སངས་

མ་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པས་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མཁས་རློངས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་པོ་

རིམ་འགག་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་རིམ་འགག་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁས་

@06A ༄༅། །པ་རྣམས་ནི་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མ་ཞིག་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པར་འདོད། རློངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུན་མ་ཆད་བར་ཡོད་པ་ལ་རྟག་བར་འདོད་པའི་

ཕྱིར། བུམ་པ་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མི་བསྡོད་པའི་དངོས་པོ་རེས་འགའ་བ་དང་།། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་བསྡོད་པའི་འདུས་མ་བྱས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་གཞན་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་སོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཟིན། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞིག། མཉམ་གཞག་དེའི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཇི་སྙེད་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གང་ཟག་སུ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་འམ། གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སྦྱིན་པ་གཏང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོམས་པར

བྱས་པས། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲིབ་སོགས་ཕར

ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཟེར་ན། དེ་

མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་དུ་རིག་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཤི་ནས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་མཚུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ན། དེ་

@06B ལས་གཞན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་གྲོངས་པའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པས་ཚེ་རིང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དེ་

དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་བློ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོགས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པར

འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། ཞེར་ཕྱིན་སུམ་བརྒྱ་པ་ལས།

གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མདོ་དང་

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུང་བ་པོ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་

བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཟུགས་ཡོད་པ་མ་བཀག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ལ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྣང་

བ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་སྣང་བ་དེ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཟེར་ན། ལོངས་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་བྱང་

འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུར་སྣང་བ་གང་ཞིག ། དེས་

སྣང་བ་ལྟར་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་དེ་ལོངས་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་

@07A ༄༅། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་མེད་ཀྱང་།

རྡུལ་ཡོད་དེ། རྡུལ་ནག་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱི་རོལ་བེམ་པོས་བསྡུས་པའི་རྡུལ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་ཡིན་ན་ནང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༈ ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་

ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་བཤད་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་

ཀྱི་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་གཉིས་ཡོད། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྡཱ། ཡོན་ཏན་ལྡཱ་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྡཱ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྡཱ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་མཚན་ཉིད་ལྡཱ་དང་ལྡན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གི་ཆོས་ཅན་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། འོད་གསལ་

བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདི་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་རྟོགས་བྱར་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་འོད་གསལ་བའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམ་འཇུག་གིས། །སྒྲིབ་

གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་

@07B དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་(PBA)འི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། གྲངས་མང་བས་གྲངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མངོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པས་བསམ་དུ་མེད་

པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་

ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་
མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ལྡན་པའི་ཁྱད་པར

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་། ངོ་

བོའི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་གཉིས་པོས་སྟོང་རུང་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་

རྣམས་འབྲལ་རུང་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བས་ཐོབ་བམ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་

པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ཤིང་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐུའི་རྣམ་གཞག་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་

འཇོག་པ་གང་ཞིག ། སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་

དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་

@08A ༄༅། །ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་

གསུམ་པོ་དེ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཞིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས། སྟོང་

ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དབེན་པ་ཞ་ དབེན་གྱུར་པ། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་པོ་དེའི་
མཚན་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་བ་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་ཆ་དེ་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་།
གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་

ཡིན་ན་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན།

སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྐུ་སོགས་ལ་

མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་བློ་བུར་རྣམ་དག་གི་སྐུ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་

དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །ཅེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་རིན་

པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས། སྐུ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱི་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
བཀའ་སྩལ་བས་ན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་

@08B གང་དང་མི་མཐུན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག་ཚིག་ཙམ་ཡང་ཐོས་རེ་སྐན་ཞེས་གནའ་བོར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་

ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་

དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་ཆོས་ཅན་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག

རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གློ་བུར་རྣམ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ལ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་སུ།

རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་

ཏེ༑ དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདེན་

པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྟག་སྟོང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་

གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་རྟག་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པ་གང་ཞིག ། རྣམ་མཁྱེན་

@09A ༄༅། །མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་གྲུབ་སྡེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་སློབ་

པ་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་བདེན་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་

ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་འབུད་དོ། །༄ བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་

གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མི་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་བཞི་ཡོད། སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད། མི་

ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟེན་དང་གཞན་རྣམས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན།། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་ལ། །རྟག་

ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་

@09B མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཞིང་། ལོངས་སྐུའི་གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་

ལ་སེམས་མཉམ་པར་བལྟས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒོམ་པ་དག་པས་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་
ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་

ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སློབ་ལམ་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟོག་མི་ཐོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་

བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དེ་སློབ་ལམ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབས་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་

ཐུག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་

བསམ་ཡས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་དག་གང་ནས་གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཙནྡྲ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། ༈ །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་

བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐུ་ལྔག་མ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མ་གསུངས་པར་ཆོས་སྐུ་ལ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། ཞེ་ན།

@10A ༄༅། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཙམ་འཆད་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་སྨྲོས་པས་ཆོག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ

ཐོབ་པ་ལ་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་

དག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྤྱི་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་རིགས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལེན་དགོས་ཏེ། མངོན་

པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་དགོས་པས་ཉམས་སུ་མ་བླངས་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་དེ་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྤྱི་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འབྱེད་

པའི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅུ་གསུམ། གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པ་ཚད་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མཐར་གནས་སྙོམ་འཇུག །རྣམ་ཐར། ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ངོ་བོའི་

དབང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ བླང་དོར་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ།

དྲན་པ་ཉེར་གཞག ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས། ཡང་དག་སྤོང་བ་དང་། རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་དབང་སྟོབས་གཉིས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐར་

གནས་སྙོམ་འཇུག་དགུ་སོགས་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙོམ་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མཐར་གནས་སྙོམ་འཇུག་དང་། དེ་དག་རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དག་པར་རྣམ་ཐར་དང་། དེའི་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཟད་པར་དང་། དེ་ལ་འདོད་དགུར་བྱེད་པ་ཟིལ་གནོན་

@10B གྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་དོན་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྔ། སྤང་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟོབས་བཅུ་དང་། འཕགས་པ་འོག་མ་པ་རྣམས་དང་རྟོགས་རིགས་མ་འདྲེས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྤང་རྟོགས

གཞན་གྱིས་བརྫི་བར་མི་ནུས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དབང་བཅུ་དང་། རྣམ་

པར་དག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱངས་པའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ།། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་

དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། གཞན་དོན་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། འདུལ་བྱའི་ཡུལ་ལས་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ།

ཐབས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་

གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཀྱ ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ།། དབྱེ་བ། ཏེན།

སྦྱོང་ཚུལ། གྲུབ་ཚད་དང་བཅས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། བྱེད་ལས། སྒྲ་དོན། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་

འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་

ལྡན་དང་བཅས་པ། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་

བཞི། སྔོན་པོ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ལ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ། རྟེན་ལ་མངོན་པ་མཛོད་པ་བ་རྣམས། དང་པོ་བརྒྱད། བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་

@11A ༄༅། །དང་། ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུ་འོ། །བརྒྱད་མ་ཆགས། བསམ་གཏན་ཐ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དང་པོ་བརྒྱད། བསམ་

གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའོ། །བཞི་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་སྔར་སྦྱངས་པ་ཐུས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་དང་མ་ཐུས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྔོན་པོ་སོགས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། འཕགས་པ་ལེགས་འོངས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་གྲལ་ལ་

ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཟད་པར་སྔོན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱངས་པ་མ་ཐུས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་སྨྲུམ་ཞིང་ཁོང་སློམས་པ་

དང་། ཆུ་དང་ས་ཤིང་སླུ་བ་མེད་པ་དང་། མེ་གསལ་ཞིང་གཡོ་མེད་དུ་འབར་བ་དང་། གནས་ཁང་གི་ཕྱོགས་

ནས་ལུས་ལ་རེག་པའི་རླུང་དང་། རས་སྔོན་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ར་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་དུ་རྒྱངས་པ་དང་། གནས་ཁང་གི་བུ་གའི་ནམ་མཁའ་དང་། ཁྱིམ་ནང་གི་མར་མེའི་འོད་
རྟེན་ཅིང་ཟེར་པ་ལ་འཕོ་བ་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཁྱབ་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྒོ་ནས་ཤིང་བསྒྲུབ་ནས་
པའི་ཚེ་གྲུབ་པ་དང་། ས་ཕྱོ་སྒོ་ཅན་དང་། ཆུ་སླུ་བ་ཅན་དང་། མེ་ཆད་ཅིང་འབར་བ་དང་། རླུང་འཚུབས་

ཤིང་གཡོ་བ་དང་། སྔོན་པོ་སོགས་མ་གཏོགས་གཞན་དང་འདྲེས་པ་དང་། ཐོགས་རྡུགས་དང་བཅས་པ་དང་། གསལ་རིག་ལས་གཞན་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ན་མ་གྲུབ་པའོ། དྭག་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དག་མིང་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་

སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། འདུན་པ་བྱེད་ལས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་བྱེད་ལས་སྤྱུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། རང་དོན་ཉིད་དེ་འཛིན་དུ་མ་ལ་

རྩལ་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ལ་ཆུ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཡང་ས་ལ་བྱ་བ

@11B བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། རླུང་ལྟར་དུ་འགྱོགས་པ་དང་། ས་གཞི་གཡོ་དང་། གསེར་དང་། པདྨ་ར་ག་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། རི་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་རྡུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་

པའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་མེ་དང་། ཟད་པར་གྱི་གསེར་མེ་དང་གསེར་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དེས་མེའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་ལུང་དང་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་གྱི་གསེར་དེས་གསེར་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མེ་དང་ཆུ་གོས་འགོག་ནུས་དང་རྒྱུན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་

ཅིང་འགྲོགས་མི་རུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཟད་པར་གྱི་མེ་དང་ཆུ་གོས་འགོག་ནུས་སོགས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་གོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཟད་པར་གྱིས་བསླབས་པའི་མེ་དང་ཆུ་ས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་

ཏེ། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་པའི་རིགས་ཡོད་

པའི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟད་པར་སྤྱོད་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་འདིར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེ་

མཆེད་རྣམས་དང་པོ་དང་། སྔོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་གཉིས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་པ་

གསུམ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པར་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་སྣང་

བའི་སྔོན་པོ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་ལ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་པའི་རིགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ནུས། མེད་པ་རྣམས་ལ་

སྤྱོ་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་རིགས་མེད། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོའི་

@12A ༄༅། །སྐྱེ་མཆེད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ། ༈ ཟིལ་གྱི་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། ཟིལ་གནོན་ལ་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཟད་པར་ཐོབ་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡང་དག་པ་འགྱུར་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཟིལ་གནོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་
དབྱེ་ན། དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་བཞི། ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་
ཉིད། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་དབྱིབས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡང་དག་པ་འགྱུར་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རབ་མཚུངས་
ལྡན་དང་བཅས་པ། དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་བཞག་སྟེ། གཟུགས་ཆེ་བ་སྣང་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། གཟུགས་ཆུང་བ་སྣང་བ་ན་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ།
ཆེ་ཆུང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་གཉིས་ཡོད། གནོན་ཚུལ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཆེ་བ་སྣང་བ་ན་ཡང་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེ་བ་
སྤྲུལ་ཏེ་སྟུམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཆུང་བ་སྣང་བ་ན་ཡང་དེ་ལས་ཆུང་བ་སྤྲུལ་ནས་སྟུམ་མི་སྣང་བ་བྱས་ཏེ་གནོན་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །སེམས་རྟེན་སྟུམ་བཞིན་དུ་རང་གི་དམིགས་པ་ཁ་

དོག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་

པ༔ ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། སྔོན་པོ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་སྣང་བ་ཕྱིས་མི་སྣང་བ་བྱས་ཏེ་གནོན་པ་དང་། སྔར་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྤྲུལ་
ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཞེས། ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་མདོ་ལས། ནང་གཟུགས་

མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ། ཡུལ་བ་ར་ན་སེའི་རས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྔོན་པོ། །ཁ་དོག་སྔོན་པོ། །སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྔོན་པོ་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

@12B ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། །སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་
མནོན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནོན་ནས་མཐོང་སྟེ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རས་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དམར་པོ་ལ་བནྡྷུ་ཛཱི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་བ་སངས་སྤྲུར་ནས་གཞན་གསུམ་ལ་འདོན་པ་སྦྲུར་

རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་གསུམ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་

མའི་དག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། །རྣམ་ཐར་ཐོབ་པ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་བས་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། དེ་ཐོབ་པ་ན་ཟིལ་གནོན་གྱིས་དེའི་དམིགས་པ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བྱེད་པས་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཟིལ་གནོན་རྣམས་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པའི་དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་རྣམས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་ལུས་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་པའི་

དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་རྣམས་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་རྣམས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་རྣམས་ཟད་པར་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་སྔ་མ་

དག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཟིལ་གནོན་གྱིས་དབང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲོས་པས་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཐར་གྱི་དམིགས་པ་དག་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་གསུངས་ནས། གཟུགས་མེད་ལ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་

ཟིལ་གྱིས་གནོན་དཀའ་བས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ན་གཟུགས་མེད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་སླ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆེ་བས་ཆུང་བ་གནོན་པ་དང་། སྟོབས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་གནོན་པ་དང་། སྔར་སྣང་བ་ཕྱིས་མི་སྣང་བ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གནོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལྷ་བུ་ཞེན་ཡུལ་

@13A ༄༅། །སྲུན་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནོན་པ། རྫི་བོས་བྲན་ལ་དབང་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་གནོན་པ་རྣམས་ལས་འདིར་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པ་ལྟར་དུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ༀ

གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་

བཤད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། སྐུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་

ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་བསྟན་ཚུལ། ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐབས་

བརྒྱད་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་དེས་ཆོས་སྐུའི་ལུས་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་ཡེ་

ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པར་མི་འཆད་པས་སློབ་དཔོན་དང་མི་མཐུངས་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་

བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་

བཤད་ཀྱིས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་པ་དེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མདོར་

བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་སྐུ་དང་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། གང་དག་གི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག

པར་འགྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་བའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། ཁ་ཅིག་

གིས། ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ན་སྔ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ནམ

མ་ཡིན་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱོན་མེད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་

ཀྱང་བསྟན་བཤད་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། ཟག

@13B མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་པ་ན། འོ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་གང་བདེན་པས་སྟོང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་བར་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་བསྟན་ན་མཇུག་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་མི་

རིགས། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་རིགས་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་ཚིག་སྦྱར་སླ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་དཀའ་སླ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བོད་སྐད་ལ་སྦྱར་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་

པ་ལ་དྷརྨ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་། ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་དྷརྨ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་གཅིག་འབྱུང་བས་ངོ་བོའི་རྐྱེན་ཏེ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་

བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚིག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་

བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། ཞེས་པ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལྷག་མ་གཉིས་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གསུངས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མི་གསུང་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་ལམ་དུ་

སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གང་ཞིག །ཉེར་གཅིག་པོ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། ཅེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་

@14A ༄༅། །ཀུང་སྐར་བཞག་པ་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། སློབ་ལམ་དུ་ཡན་ལག་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་།

གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱུར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ཉི་སྣང་ལས། རྒྱན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྒྲོད་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་མངོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་

སུ་འབྲངས་ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྣང་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅེས་པ་དེ་སྣ་ཐེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་ཚན་
ཉེར་གཅིག་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་བཤད་པར། ཉེར་གཅིག་པོ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པར་བསྟན་

པ་ཡིན་གྱི། ཚིགས་བཅད་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་སྦྱར་བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དབྱེ་བསྡུ་
རུང་བ་གང་ཞིག །སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐུའི་དོན་མ་ཚང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་འཇོག་པའི་དོན་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་

གྲངས་མེད་པ་དག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་མཆོ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་འཚལ་ཞིང་། མཆོད་པར་འཚལ་

བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་མཉན་པར་བྱ། གཟུང་བར་བྱས། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྤྲངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

@14B པའི་ཕྱིར། སྔོ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་དོན་འཐད་དེ། རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པས་སངས་རྒྱས་སའི་

ཟག་མེད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཞེད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་

རྣམས་ཀྱང་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱན་སྣང་གི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ཐ་དད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་

བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་དུ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་འགོད་པ་ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག་གིས། རྟོགས་བཅད་སྤྱི་ཕྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་སྦྱར་བ་འཆད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཅས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཟག་མེད་དུ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་

ཡིན་པར་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཙམ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འཆང་ན་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐུ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྟོགས་བཅད་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་འབྲས་

བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་འཆད་རུང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་ནས་སྐུ་

ལ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ལུང་

རིགས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་དང་དགོས་པ་ལྷག་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དུ་རུང་སྟེ་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལུས་ལ་དབྱེ་བསྡུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་ལ་དབྱེ་བསྡུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་

@15A ༄༅། །ནས་བཤད་དུ་རུང་བ་དང་། མ་སྦྱར་བ་བཤད་དུ་རུང་བ་མི་འགལ་ཡང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། མ་སྦྱར་བ་བཤད་པ་གཉིས་མི་མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། དྲུག་དང་། གསུམ་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དུ་རུང་བ་རྣམས་མི་

འགལ་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུམ་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་སའི་སྒྲི་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་

ན༑ སངས་རྒྱས་སར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་བསྡུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐུ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྡུས་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་ཞེ་ན། འོ་

ན། ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱང་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་

དང་། ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་སྔོ་ཚན་ཉེར་གཅིག་བདེན་པས་སྟོང་བ་དང་ལྡན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་

མེད་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། ཡུམ་ཆེན་མོ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལུང་

གིས་གནོད་པར་ཐལ། གསེར་འོད་དམ་པ་དང་། སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་

སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སྐུ་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་སྐུ་

བཞིར་བཤད་པ་གནོད་བྱེད་དང་། གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་

འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉི་ཁྲི་སྣང་བར། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་དེ་སྐུ་གསུམ་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་བརྗོད། འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་སྐུ་བཞིར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་

ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། གསུམ་དང་བཞིར་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་

@15B བསྡུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་

ཀྱིས་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་

སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་སྐུ་བཞི་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཆད་ན་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེའི་ལུས་འཆད་

བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་

པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ལུས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་

ཉིད། །ཅེས་པ་དང༌། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་

སྟེ༑ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ལུས་འཆད་བྱེད་དང༌། ཆོས་སྐུའི་ལུས་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ལུས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་

ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དགོས་པ་ཁྱད་

པར་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་མཇུག་ཏུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་འབྱུང་རིགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་

དེ། དེ་བསྟན་བཤད་སྦྱོར་བའི་གཞུང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་བསྟན་

བཤད་སྦྱོར་མི་ནུས། གཉིས་ཀ་སྨོས་ན་ཚིག་ཚོགས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཐ་

སྙད་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་

སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚིག་སྦྱར་སླ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དགོངས་གཞི་ལེན་པ་རྩོད་གཞི་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་སྡེ་

@16A ༄༅། །ཚན་ཉེར་གཅིག་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྙད་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་དགོངས་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཆོས་སྐུའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་དོན་དེ། ཐ་སྙད་

གསལ་པོར་མ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་དམ། དོན་མི་འཐད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གསལ་པར་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་མི་འཐད་ན། ཉེར་

གཅིག་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་སྐུའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
ཅན་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྡུས་པར་ཐལ། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་པའི་སྤངས་པ་

དེ་དང་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་རྟེན་པ་འམ་ཡོན་ཏན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེའི་རྟེན་དང་། ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ལོངས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལོངས་སྐུ་དེའི་རྟེན་པ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག །ལོངས་སྐུའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ལོངས་སྐུས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། རྒྱུད་

བླ་མ་ལས། དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་

ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། ཕྱོགས་གཞན་སྡུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མི་འགལ་བའི་
དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །༄ ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་

དཔྱད་པ་ལ། ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དགག་
གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་

@16B ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ། དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྭང་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་

ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གདུལ་བྱ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྭངས་འབྱིན་པ་ལ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་དྭངས་འབྱིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་དེ་ལ་མཉམ་པར་མ་གཞག་ན་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད། གཞག་ན་མི་བྱེད། སངས་འཕགས་

ཀྱིས་དེ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་འཕགས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་

འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ལས། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་དེ་ལྟར་གཞག་
པའི་ཚ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པ་ཙམ་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་མཐུས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྐྱེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་དྭངས་
འབྱིན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་

ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དམིགས་པའི་མི་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། མཚམས་མེད་ལྔ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་

པས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དྭངས་འབྱིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་དྭངས་འབྱིན་

པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། ཉན་

@17A ༄༅། །རང་གི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེས་འབད་རྩོལ་སྤངས་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་

པར་མི་ཞེན་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྨྱུ་ངན་ལས་

འདའ་རྩུལ་མི་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འདྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན། ཉན་རང་གི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དེ་ལས་

ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཆོས་སྐུ་རྟག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ཁྱབ་རྟག་གཉིས་

ཀ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དོན་མཛད། འགའ་ཞིག་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་

དོན་མཛད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས། སྐུ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་དེ་ནང་གི་རྐྱེན་ནྟ་མ་
ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡིནྟ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ས་བོན་མི་རུང་བ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱོན་པོ་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང༌ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་དུ་བཞུགས་པའི་ལོངས་སྐུ་སོགས་རེ་རེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། དེ་ལས་
རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རྟག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པས་ཁྱབ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ༀ
མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་
ཐུག །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས། འཁོར་ངེས་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གིས་བསྐོར་བ་དང་། སྐུ་

ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་དང་། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་

@17B ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོངས་ཀྱིས་བར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་

ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐུ་ངེས་པར་འཇོག་ན། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ལས། ལོངས་སྐུ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་གསལ་བར་

མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ལོངས་སྐུ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། སྐུ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད། གསུང་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་དབང་གིས་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་ཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྔར་བརྗོད། །ཇི་ལྟར་མཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་

ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྗེན་སྣ་ཚོགས་པས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་སོགས་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་སྐུ་དངོས་ཀྱི་

གདུལ་བྱའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ནོ། ས་བཅུ་པ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་

ས་བཅུག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣ་

ཚོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་

སྲས། །ས་བཅུ་པ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་སོ། །འདི་དེ་ཚོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱའོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་

ལ། །གནས་པའི་བློ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བར་བཞེད། །རྣམ་པར་རྟོག

@18A ༄༅། །མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱུང་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པ། །ས་ཡི་སྙིང་དུ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

ལོངས་སྐུ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །༦ ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །སེན་

མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་སོགས་ལ་དཔེ་བྱད་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐུ་ལ་མཛེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་འཁོར་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་དགྲ་

བཅོམ་ལ་ཡང་མཚན་དཔེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་དག་པ་དང་གསལ་བ་དང་རྫོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱང་། །

དག་དང་གསལ་དང་རྫོགས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་འཕོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་དཔེ་རྣམས་རྒྱུ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔོན་སློབ་ལམ་དུ་ཐེག་ཆེན་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱོལ་བ་དང་བསྒུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །༈ གང་གི་འཁོར་བ་ཇི་

སྲིད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་མ་དག་ལ་དངོས་སུ་སྣང་

བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ་མཚན་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པའི་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་

རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སངས་

@18B རྒྱས་ཀྱིས་རྫིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་སྤྲུལ་ནས་དེ་དག་གི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགྱེས་༈

སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷ་བུ་དང་པོ། །ཇི་དགས་རྟ་རྟའི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ངོ་བོ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས། དང་པོ་ལ།

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྲུལ་སྐུ

མཐར་ཐུག །མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སྐུ་གསུངས་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྐུ
དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་མཚན་དཔེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། གསུང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི

སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐོར། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སུ་ནི་སྨིན་སུ་ནི་མ་སྨིན་སྙམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི
གཟིགས་པ་འཇུག །མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། གསུང་

གིས་གདུལ་བྱ་སྨིན་གྲོལ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས
འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི

རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི

འཁོར་དགྲེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་

དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་མཛད་པ་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་

@19A ༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཅིག་གིས་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་གཞག །ཐོ་རངས་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་མ་དོར་བར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་ཆེར་

རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ང་མི་འཆི། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་ནི་མཛད་པ་དང་པོ་དགུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་མིན་དུ་ཆོས་སྐུ་བརྙེས་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་

སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། སྟོན་ཆེ་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་ངེས་བརྙེས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་གིས་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འགོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་

ཆོས་ཀྱི་སྐོར་བཞི་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད། ཉན་རང་

དགྲ་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་པད་དཀར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཁྲིད་དེ་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་

མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་

མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་

པ་ཡིས། །དེ་དག་ངར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྲུལ་སྐུ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རི་དྭགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། མཚན་དཔེས་སྤྲས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱད་པར་ཅན་

ཡིན་ཀྱང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བལྟམས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

@19B ༄༅ དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་

ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རིགས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ། འདོད་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀད་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་འགལ། འདོད་ན། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གདུལ་

བྱ་སྨྱུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཇ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དག་ལྡན་ལས། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་

སྐུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དང་པོ།། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་

དུ་མཛད། ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་དེ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་བྱ་

བ༑ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་སྒོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཡུལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། དཔེ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། འགོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི

ལས། དང་པོ་ལ། གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས

@20A ༄༅། །ཡོད་དེ། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པ་པ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། དགུ་ཡོད་དེ། དཔེ་དབུས་མཚོན་པའི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་

ལྔ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ལམ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་

རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་བཅུ་དང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ལ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་

རྒྱས་སའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དཔེ་རྣམ་པ་དགུའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཛ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཻཌཱུ་རྱའི་ས་གཞི་ལ་ལྷ་དབང་གི་གཟུགས་བརྙན་འབབ་ཚུལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་སེམས་དག་པ་ལ་ལོངས་

སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་སྤྲུལ་སྐུ་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཇི་ལྟར་བཻཌཱུ་ར་◌ྱའི་ས་གཞི

གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འབད་རྩོལ་དང་། ལྷུ་ཫན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་དང་།

གཟུགས་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་སྟོན་པའི་སྒྲ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་སོགས་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཛད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ལ། །སྔོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞི

@20B དང་། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་སྐུལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱར་

དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལས་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཆུའི་ཕུང་པོ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ས་ལ་འབབ་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་གི་ཕྱིར་

དུ་ཆོས་ཆར་འབབ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབབ་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་
རྒྱུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པ་ཚངས་པའི་གནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་མ་སྐྱོད་བཞིན་

དུ༔ །འབད་རྩོལ་མེད་པར་འདོད་ལྷའི་གནས་རྣམས་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ལས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་

ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མས་རྟོག་མེད་དུ་འོད་ཟེར་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་ཏེ་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད། ཀུ་མུ་ཏ་ཟུམ་པར་བྱེད། ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་

པ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད། ལོག་རྟོག་རྣམས་ཟུམ་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་

ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །པདྨོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མའི་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ། འདི་ལ་སྨིན་པར་བྱའོ་

སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་དག་ལས་དགོས་འདོད་སོ་སོར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

@21A ༄༅། །པའི་ཐུགས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སོ་སོར་ཐོབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་

ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་

བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བརྙན་གྱི་སྒྲ་དེ་གཞན་གྱི་

དག་གི་རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་ཞིང་གཞན་ལ་ལན་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྟེ་རྐན་གྱི་བཟོ་མེད། ཕྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་དང་ནང་

བྲག་གསེབ་སོགས་ན་མེད་ཀྱང་ལན་གྱི་སྒྲ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དད་བརྩོན་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལྟེ་རྐན་གྱི་བཟོ་བྱས་པ་ལ་མི་བལྟོས་ཤིང་

རྟོག་མེད་དུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་

བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་ལ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་
ཅིང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་དུ་

མེད་ལ་མིག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐོ་བ་དང་དམའ་བར་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་དཀའ་ལྡན་ནས་
འཕོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་

ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །ནམ་མཁའ་མཐོ་དང་དམའ་མཐོང་ཡང་། །དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡོད་མིན་པ། །དེ་བཞིན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོ་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ས་ལ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་

རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་འདི་དག་གི་དགེ་རྩ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་པ་

འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན།

@21B རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟན་དང་ཡོངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། །མ་ལུས་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གདུལ་བྱ་སྣང་འདས་ལ་བཀོད་པའི་གདུལ་

བྱའི་སྣང་འདས་ཆོས་ཅན། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྣང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། དངོས་པོ་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འཇིག་པ་

འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་ཚུལ་རྣམས་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལ་སྤྱི་དང་། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་

ལ་སྣང་བས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ་པའོ། ས་དང་པོ་ལ། སྦྱོང་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ། འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་

པོ་ལ། སྣོད་དག་པའི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་

གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྗེས་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་བཀྱ་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་སྟན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འབུམ་ཕྲག

བཅུའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་པདྨའི་གདན་གྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚམ་ཞིང་རྐྱེན་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ། འཁོར་གྱི་པདྨ་རྣམས་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐོར་

ཏེ་བཞུགས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་དང་། པུས་མོའི་ལྷང་གཉིས་དང་། ལྟེ་བ་དང་། རྩིབ་ལོགས་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཕྲོས་པས། རིམ་པ་

@22A ༄༅། །བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་

རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲག་པ་གཉིས། རྐྱབ་མགུལ་གཉིས་དང་། ཞལ་

ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཕྲོས་པས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུའི་བར་གྱི་གནས་རྣམས་
སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་དང་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་

ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྤུ་ནས་
འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་

ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་སུ་ནུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་
བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཕྲོས་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བར་བྱས། འཇིག

རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་སྲས་

བཅས་དེ་དག་གི་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་བལྟ་ཞིང་

མཆོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ལ་སྙོམ་པར་འཇུག་ཅིང་། བྱང་སེམས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་

དཔལ་བེའུ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལས་འདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་སྣང་བར་བྱས་ཆོ་འཕྲུལ་མུ་

མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེའུ་སོགས་གསུམ་དུ་ནུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་

@22B བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག །འཁོར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ།

ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར། ངན་སོང་གི་གནས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནོན་

ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་ལ། འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་འོད་ཟེར་དེ་དག་གི་ཕོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི། སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་

བཅུ་བཅུ་ཕྲོབ་ཅིང་། འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ལ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ།། །།

དོན་བདུན་ཅུའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐམ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ལྷག་མ་ཕལ་ཆེར་བརྒྱུད་པོས་ཀྱང་། དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་ཐེག

པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༄ །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་སྔོན་དུ

བཏང་ནས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་དྒུག་གི་ཡང་དག་བཤད། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་

བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་གསུམ་དུ་བྱུང་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་དང་། དགོས་

འབྲེལ། ཚིག་དོན་རྣམས་རྒྱས་བསྡུས་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྡུས་ དོན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།

[ལེའི་བྲ(AK)?] འདི་ལ་ལོ་ཙྪ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ན་རེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱད། དེའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དྲུག །དེའི་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་གསུམ་

དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། བསྡུས་དོན་གསུམ་པོ་འདི་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་

གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུམ་པོ་དེ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། བསྡུས་དོན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བསྟན་

@23A ༄༅། །ཁ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྡུས་དོན་འདི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དོན་རགས་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྡུས་དོན་ཕྱི་མ་གཉིས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་བསྡུས་དོན་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁྲོན་པ་སྙིང་པར་ཆུ་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས་ཆུ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་ལས་མ་འདས་པ་འདྲའོ། ༎

འདིར་སྨྲས་པ། བདག་ནི་བློ་གྲོས་དམན་ཞིང་བརྩོན་པ་ཆུང་། །ཁྱད་པར་ན་རྒའི་རྒུད་པས་རྣམ་དཔྱོད་འགྲིབས། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ། །དེ་ཕྱིར་ནོངས་པ་མཆིས་ན་

མཁས་ལ་བཞུགས། །འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་མཐུས། །མར་གྱུར་མཁའ་ཁྱབ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱུར་ཐོབ་ཤོག ། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །དལ་འབྱོར་
ལུས་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །འཆད་རྩོད་བརྩོམ་པའི་བློ་གྲོས་ལེགས་འཕེལ་ནས། །རྒྱལ་ཡུམ་

དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །དེ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་རིམ་པ་རྣམས། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །བློ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚུལ་
བཞིན་རྟོགས་ནས་བདག་འཛིན་དྲུང་འབྱིན་ཤོག །ཉམས་སུ་བླང་བྱ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས། །ཐེག་ཆེན་དགེ་

བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་གཟུང་ནས། །སྦྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཤོག །སླུ་མེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུ་སྟོབས་དང་། །རྟེན་
འབྲེལ་སླུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ནས། །ལམ་བཟང་འདི་དང་

ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཤོག །དྲི་མེད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །མཐུན་རྐྱེན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །གནས་སྐབས་ཉེར་འཚོ་ཞི་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐུ

འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །དེ་ལྟར་མཁས་པ་སྔ་མའི་བཞེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་

@23B པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་
ཞེས་བགྱི་བས་བྱང་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་ལྕགས་བྱ་ཧོར་ཟླ་བཅུ་པའི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་བཟང་པོ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ལེགས་པར་གྲུབ་

པར་བྱས་ཏེ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་པར་གྱུར་
ཅིག ། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། འོག་མིན་གནས་སུ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ། །མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ལྔ་

བདེའི་འགྲོ་འདྲེན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་འཕྲུལ་ལས་བརྟམས་རྣམ་འདྲེན་ཉི་མའི་གཉེན། །གང་གི་གསུང་རབ་ཤེར་ཕྱིན་དགོངས་པའི་གནད། །སྙིང་དོན་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་མི་ཕམ་
མགོན། །ཐོག་མེད་སྐུ་མཆེད་ལ་སོགས་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ཟབ་རྒྱས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་ཁུངས་ལས། །རྣམ་བཤད་བསམ་

འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྙེད། །ལུང་རིགས་དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་བཀོད་རྣམ་དཀར་མཐུས། །རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་རྗེ་བཙུན་བཙོང་ཁ་

པའི། །ཁྱོད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་ཤོག །དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་རྩ་ལག་རྣམ་འདྲེན་རྗེ། །ཞབས་ཀྱི་པདྨའི་སྐུ་ཚེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །

བསླབ་གསུམ་གཏེར་མཛོད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་། །ཁྱོད་སྒྲུབ་སྡེ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་ཤོག །འདིའི་ཆེད་སྒོ་གསུམ་ངལ་བ་བསྟེན་པ་དང་། །བརྡོག་པ་སྦྱིལ་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་

བསྒྲུབས་པ་ཀུན། །གནས་སྐབས་ལྷ་མིའི་སྲིད་པ་རིམ་བརྒྱུད་དེ། །རིང་མིན་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །དགེ་ལེགས་

ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་བླ་མ་དང་། །དངོས་གྲུབ་འཛད་མེད་གཏེར་གྱུར་ལྷག་པའི་ལྷ། །མཐུན་རྐྱེན་སྦྱིལ་མཛད་ལི་བྱིན་ཏ་ར་ཆེས། །བསམ་དོན་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་

མཛོད། །ཅེས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་

བྱ་བ་འདི་སྔ་སོན་སེར་སྨད་རང་དུ་བར་བཞེས་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་ལུགས་སྲོལ་ལོ་ཉུགས་ཀྱི་རྐྱེན་དབང་དུ་སོང་བ་བཅས། སྤྱི་དོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་བཞིན་བློ་གསལ་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་

ཆེ་ངེས་ཡོད་སྟབས་བསྟན་རྒྱུན་ལ་བསམས་བསམས་གཞུང་ས་ནས་པར་གསར་བསྐྲུན་བགྱིད་རྩིས་ཡོད་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་པི་ཅིང་ནས་གཡུང་དགོན་ཁྲི་པ་རྒྱུད་སྟོད་ཤར་པ་ཚོས་རྗེས་ཀྲང་བསྐྱལ་མའི་ཉེར་

ལེན་ལ་བརྟེན་སྟོན་

@24A ༄༅། །ཡོད་པར་མ་ལ་ཡིག་ནོར་ཕྲན་བུ་ཡོད་འདུག་པ་རྣམས་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་དང་མཐུན་ཁྱད་སེར་སླད་ཐོས་བསམ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་སློབ་དཔོན་ལས་ཐོག་པ་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བགྱིས་ཤིང་། དགེ་བཤེས་རབ་འབྱམས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཀའ་བཅུ་འཕྲིན་ལས་

ཆོས་འཁོར་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཆེད་དུ་ཡིག་ཆར་དག་ཐེར་སྐྱོན་སེལ་ལེགས་པར་བྱས། དོ་དམ་རྩེ་དྲུང་སྒྲུང་གྲོང་བསྐལ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཡར་འཕེལ་དང་། □ི་སློའི་བྲིས་བཀོས་མཁས་བསྡུས་བཞི་བཅུ་སྐོར་ནས་མི་ཁྲི་ལོ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་བར་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་དུས་པར་བྱང་སྨོན་

ཚིག་ཏུ་(SH'KYA)འི་དགེ་སློང་དེ་མོ་ན་མོན་ཧན་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་གསང་སྔགས་དགའ་ཚལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། བཀྲ་ཤིས། །།